

یسوع یُشیع الخمسة آلاف

¹بَعْدَ هَذَا مَضَى يَسُوعُ إِلَى عَبْرِ بَحْرِ الْجَلِيلِ وَهُوَ بَحْرُ طَبْرِيةَ. ²وَتَبِعَهُ جَمْعٌ كَثِيرٌ لَأَنَّهُمْ أَبْصَرُوا آيَاتِهِ الَّتِي كَانَ يَصْنَعُهَا فِي الْمَرَضَى. ³فَصَعِدَ يَسُوعُ إِلَى جَبَلٍ وَجَلَسَ هُنَاكَ مَعَ تَلَامِيذِهِ. ⁴وَكَانَ الْفَصْحُ عِيدُ الْيَهُودِ قَرِيبًا. ⁵فَرَفَعَ يَسُوعُ عَيْنَيْهِ وَنَظَرَ أَنَّ جَمْعًا كَثِيرًا مُقْبِلٌ إِلَيْهِ فَقَالَ لِفِيلِبُّسَ: مِنْ أَيْنَ تَتَنَاقَشُ خُبْرًا لِيَأْكُلَ هَؤُلَاءِ؟ ⁶وَلَئِنَّمَا قَالَ هَذَا لِيَمْتَحِنَهُ لِأَنَّهُ هُوَ عَالِمٌ مَا هُوَ مُرْمِغٌ أَنْ يَفْعَلَ. ⁷أَجَابَهُ فِيلِبُّسُ: لَا يَكْفِيهِمْ خُبْرٌ يَمِئَتِي دِينَارٍ لِيَأْخُذَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ شَيْئًا يَسِيرًا. ⁸قَالَ لَهُ وَاحِدٌ مِنْ تَلَامِيذِهِ، وَهُوَ أَنْدَرَاوُسُ أَخُو سِمْعَانَ بُطْرُسَ: هُنَا غُلَامٌ مَعَهُ خَمْسَةُ أَرْغَافَةِ شَعِيرٍ وَسَمَكَتَانِ، وَلَكِنْ مَا هَذَا لِمِئَلٍ هَؤُلَاءِ؟ ⁹قَالَ يَسُوعُ: اجْعَلُوا النَّاسَ يَتَكَيَّفُونَ. وَكَانَ فِي الْمَكَانِ عُشْبٌ كَثِيرٌ، فَأَتَاكَ الرِّجَالُ وَعَدَدَهُمْ نَحْوُ خَمْسَةِ آلَافٍ. ¹⁰وَأَخَذَ يَسُوعُ الْأَرْغَافَةَ، وَشَكَرَ، وَوَرَعَ عَلَى التَّلَامِيذِ وَالتَّلَامِيذُ أُعْطُوا الْمُتَكَيِّفِينَ. وَكَذَلِكَ مِنَ السَّمَكَيْنِ بِقَدَرِ مَا شَاءُوا. ¹¹فَلَمَّا شَبِعُوا قَالَ لِتَلَامِيذِهِ: اجْمَعُوا الْكَسَرَ الْقَاصِلَةَ لِكَيْ لَا يَضِيعَ شَيْءٌ. ¹²فَجَمَعُوا وَمَلَأُوا اثْنَتَيْ عَشْرَةَ فُكَّةً مِنَ الْكَسَرِ مِنْ خَمْسَةِ أَرْغَافَةِ الشَّعِيرِ الَّتِي قَصَلْتَ عَنْ الْآكِلِينَ. ¹³فَلَمَّا رَأَى النَّاسُ الْآيَةَ الَّتِي صَنَعَهَا يَسُوعُ قَالُوا: إِنَّ هَذَا هُوَ بِالْحَقِيقَةِ النَّبِيُّ الْآتِي إِلَى الْعَالَمِ. ¹⁴وَأَمَّا يَسُوعُ فَإِذْ عَالِمٌ أَنَّهُمْ مُرْمِغُونَ أَنْ يَأْتُوا وَيَخْتَطِفُوهُ لِيَجْعَلُوهُ مَلِكًا انْصَرَفَ أَيْضًا إِلَى الْجَبَلِ وَخَذَهُ.

یسوع یمشی علی البحر

¹⁵وَلَمَّا كَانَ الْمَسَاءُ تَرَلَّ تَلَامِيذُهُ إِلَى الْبَحْرِ. ¹⁶قَدَحُوا السَّفِينَةَ وَكَانُوا يَذْهَبُونَ إِلَى عَبْرِ الْبَحْرِ إِلَى كَفَرَنَاجُومَ. وَكَانَ الظَّلَامُ قَدْ أَقْبَلَ وَلَمْ يَكُنْ يَسُوعُ قَدْ أَتَى إِلَيْهِمْ. ¹⁷وَهَاجَ الْبَحْرُ مِنْ رِيحٍ عَظِيمَةٍ تَهَبٌ. ¹⁸فَلَمَّا كَانُوا قَدْ جَدَفُوا نَحْوَ خَمْسٍ وَعِشْرِينَ أَوْ ثَلَاثِينَ غُلُوةً تَطَرَّوْا يَسُوعَ مَاشِيًا عَلَى الْبَحْرِ مُقْتَرِبًا مِنَ السَّفِينَةِ فَخَافُوا. ¹⁹فَقَالَ لَهُمْ: أَنَا هُوَ، لَا تَخَافُوا. ²⁰فَرَضُوا أَنْ يَقْبَلُوهُ فِي السَّفِينَةِ وَلِلْوَقْتِ صَارَتِ السَّفِينَةُ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي كَانُوا ذَاهِبِينَ إِلَيْهَا.

یسوع هو خبر الحیاة

²¹وَفِي الْغَدِ لَمَّا رَأَى الْجَمْعُ الَّذِينَ كَانُوا وَاقِفِينَ فِي عَبْرِ الْبَحْرِ أَنَّهُ لَمْ تَكُنْ هُنَاكَ سَفِينَةٌ أُخْرَى سِوَى وَاحِدَةٍ وَهِيَ تِلْكَ الَّتِي دَخَلَهَا تَلَامِيذُهُ، وَأَنَّ يَسُوعَ لَمْ يَدْخُلِ السَّفِينَةَ مَعَ تَلَامِيذِهِ بَلْ مَضَى تَلَامِيذُهُ وَخَذَهُمْ، ²²عَبَّرَ أَنَّهُ جَاءَتْ

غذا دادن عیسی به پنج هزار مرد

¹و بعد از آن عیسی به آن طرف دریای جلیل که دریای طبریه باشد، رفت. ²و جمعی کثیر از عقب او آمدند زیرا آن معجزاتی را که به مریضان می نمود، می دیدند. ³آنگاه عیسی به کوهی برآمده، با شاگردان خود در آنجا بنشست. ⁴و فصیح که عید یهود باشد، نزدیک بود. پس عیسی چشمان خود را بالا انداخته، دید که جمعی کثیر به طرف او می آیند. به فیلیپس گفت: از کجا نان بخریم تا اینها بخورند؟ ⁵و این را از روی امتحان به او گفت، زیرا خود می دانست چه باید کرد. ⁶فیلیپس او را جواب داد که: دویست دینار نان، اینها را کفایت نکند تا هر یک اندکی بخورند! یکی از شاگردانش که اندریاس برادر شیمعون پطرس باشد، وی را گفت: ⁷در اینجا پسری است که پنج نان جو و دو ماهی دارد. و لیکن این از برای این گروه چه می شود؟ عیسی گفت: مردم را بنشانید. و در آن مکان، گیاه بسیار بود، و آن گروه قریب به پنج هزار مرد بودند که نشستند. ⁸عیسی نانها را گرفته و شکر نموده، به شاگردان داد و شاگردان به نشستگان دادند و همچنین از دو ماهی نیز به قدری که خواستند. ⁹و چون سیر گشتند، به شاگردان خود گفت: پاره های باقیمانده را جمع کنید تا چیزی ضایع نشود. ¹⁰پس جمع کردند و از پاره های پنج نان جو که از خوردن گان زیاده آمده بود، دوازده سبد پر کردند. ¹¹و چون مردمان این معجزه را که از عیسی صادر شده بود دیدند، گفتند: که این البته همان نبی است که باید در جهان بیاید! ¹²و اما عیسی چون دانست که می خواهند بیایند و او را به زور برده، پادشاه سازند، باز تنها به کوه برآمد.

راه رفتن عیسی بروی آب

¹³و چون شام شد، شاگردانش به جانب دریا پایین رفتند، و به کشتی سوار شده، به آن طرف دریا به کفرناحوم روانه شدند. و چون تاریک شد عیسی هنوز نزد ایشان نیامده بود. ¹⁴و دریا به واسطه وزیدن باد شدید به تلاطم آمد. ¹⁵پس وقتی که قریب به بیست و پنج یا سی تیر پرتاب رانده بودند، عیسی را دیدند که بر روی دریا خرامان شده، نزدیک کشتی می آید. پس ترسیدند. ¹⁶او بدیشان گفت: من هستم، مترسید! ¹⁷و چون می خواستند او را در کشتی بیاورند، در ساعت

کشتی به آن زمینی که عازم آن بودند رسید.

عیسی نان حیات است

²² بامدادان گروهی که به آن طرف دریا ایستاده بودند، دیدند که هیچ زورقی نبود غیر از آن که شاگردان او داخل آن شده بودند و عیسی با شاگردان خود داخل آن زورق نشده، بلکه شاگردانش تنها رفته بودند.²³ لیکن زورقهای دیگر از طبریّه آمد، نزدیک به آنجایی که نان خورده بودند بعد از آنکه خداوند شکر گفته بود.²⁴ پس چون آن گروه دیدند که عیسی و شاگردانش در آنجا نیستند، ایشان نیز به کشتی هاسوار شده، در طلب عیسی به کفرناحوم آمدند.²⁵ و چون او را در آن طرف دریا یافتند، بدو گفتند: ای استاد، کی به اینجا آمدی؟²⁶ عیسی در جواب ایشان گفت: آمین، آمین، به شما می‌گویم که مرا می‌طلبید نه به سبب معجزاتی که دیدید، بلکه به سبب آن نان که خوردید و سیر شدید.²⁷ کار نکنید نه برای خوراک فانی بلکه برای خوراکی که تا حیات جاودانی باقی است که پسر انسان آن را به شما عطا خواهد کرد، زیرا خدای پدر بر او مهر زده است.²⁸ بدو گفتند: چه کنیم تا اعمال خدا را بجا آورده باشیم؟ عیسی در جواب ایشان گفت: عمل خدا این است که به آن کسی که او فرستاد، ایمان بیاورید.³⁰ بدو گفتند: چه معجزه می‌نمایی تا آن را دیده به تو ایمان آوریم؟ چه کار می‌کنی؟³¹ پدران ما در بیابان من را خوردند، چنانکه مکتوب است که از آسمان بدیشان نان عطا کرد تا بخورند.

³² عیسی بدیشان گفت: آمین، آمین، به شما می‌گویم که: موسی نان را از آسمان به شما نداد، بلکه پدر من نان حقیقی را از آسمان به شما می‌دهد.³³ زیرا که نان خدا آن است که از آسمان نازل شده، به جهان حیات می‌بخشد.³⁴ آنگاه بدو گفتند: ای خداوند، این نان را پیوسته به ما بده.³⁵ عیسی بدیشان گفت: من نان حیات هستم. کسی که نزد من آید، هرگز گرسنه نشود و هر که به من ایمان آرد، هرگز تشنه نگردد.³⁶ لیکن به شما گفتم که: مرا هم دیدید و ایمان نیاوردید.³⁷ هر آنچه پدر به من عطا کند، به جانب من آید و هر که به جانب من آید، او را بیرون نخواهم نمود.³⁸ زیرا از آسمان نزول کردم نه تا به اراده خود عمل کنم، بلکه

شُئِنْ مِنْ طَبَرِيَّةٍ إِلَى قُرْبِ الْمَوْضِعِ الَّذِي أَكَلُوا فِيهِ الْخُبْزَ إِذْ شَكَرَ الرَّبُّ،²⁴ فَلَمَّا رَأَى الْجَمْعُ أَنَّ يَسُوعَ لَيْسَ هُوَ هُنَاكَ وَلَا تَلَامِيذُهُ دَخَلُوا هُمْ أَيْضًا الشُّفْنَ وَجَاءُوا إِلَى كَفَرْنَاحُومَ يَطْلُبُونَ يَسُوعَ.²⁵ وَلَمَّا وَجَدُوهُ فِي غَيْرِ الْبَحْرِ قَالُوا لَهُ: يَا مُعَلِّمُ، مَتَى صِرْتَ هُنَا؟²⁶ أَجَابَهُمْ يَسُوعُ: الْحَقُّ، الْحَقُّ، أَقُولُ لَكُمْ: أَنْتُمْ تَطْلُبُونَنِي لَيْسَ لِأَنَّكُمْ رَأَيْتُمْ آيَاتٍ بَلْ لِأَنَّكُمْ أَكَلْتُمْ مِنَ الْخُبْزِ فَسَمِعْتُمْ.²⁷ إِعْمَلُوا لَا لِلطَّعَامِ الْبَائِدِ بَلْ لِلطَّعَامِ الْبَاقِي لِلْحَيَاةِ الْأَبَدِيَّةِ الَّتِي يُعْطِيكُمْ ابْنُ الْإِنْسَانِ لِأَنَّ هَذَا اللَّهُ الْآبَ قَدْ حَتَمَهُ.²⁸ فَقَالُوا لَهُ: مَاذَا تَفْعَلُ حَتَّى تَعْمَلَ أَعْمَالَ اللَّهِ؟²⁹ أَجَابَ يَسُوعُ وَقَالَ لَهُمْ: هَذَا هُوَ عَمَلُ اللَّهِ: أَنْ تُؤْمِنُوا بِالَّذِي هُوَ أَرْسَلَهُ.³⁰ فَقَالُوا لَهُ: قَايَّةَ آيَةٍ تَصْنَعُ لِتَرَى وَتُؤْمِنَ بِكَ؟ مَاذَا تَفْعَلُ؟³¹ أَبَاؤُنَا أَكَلُوا الْمَنَّ فِي الْبَرِّيَّةِ كَمَا هُوَ مَكْتُوبٌ: أَنَّهُ أَعْطَاهُمْ خُبْزًا مِنَ السَّمَاءِ لِيَأْكُلُوا.³² فَقَالَ لَهُمْ يَسُوعُ: الْحَقُّ، الْحَقُّ، أَقُولُ لَكُمْ: لَيْسَ مُوسَى أَعْطَاكُمْ الْخُبْزَ مِنَ السَّمَاءِ بَلْ أَبِي يُعْطِيكُمْ الْخُبْزَ الْحَقِيقِي مِنَ السَّمَاءِ.³³ لِأَنَّ خُبْزَ اللَّهِ هُوَ النَّازِلُ مِنَ السَّمَاءِ الْوَاهِبُ حَيَاةً لِلْعَالَمِ.³⁴ فَقَالُوا لَهُ: يَا سَيِّدُ، أَعْطِنَا فِي كُلِّ حِينٍ هَذَا الْخُبْزَ.³⁵ فَقَالَ لَهُمْ يَسُوعُ: أَنَا هُوَ خُبْزُ الْحَيَاةِ. مَنْ يَقْبَلْ إِلَيَّ فَلَا يَجُوعُ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِي فَلَا يَعْطَشُ أَبَدًا.³⁶ وَلَكِنِّي فُلْتُ لَكُمْ: إِنَّكُمْ قَدْ رَأَيْتُمُونِي وَلَسْتُمْ تُؤْمِنُونَ.³⁷ كُلُّ مَا يُعْطِينِي الْآبُ قَالَنِي يَقْبَلُ وَمَنْ يَقْبَلْ إِلَيَّ لَا أَخْرِجُهُ خَارِجًا.³⁸ لِأَنِّي قَدْ تَرَلْتُ مِنَ السَّمَاءِ لَيْسَ لِأَعْمَلُ مَشِيئَتِي بَلْ مَشِيئَةَ الَّذِي أَرْسَلَنِي.³⁹ وَهَذِهِ مَشِيئَةُ الْآبِ الَّذِي أَرْسَلَنِي: أَنْ كُلَّ مَا أَعْطَانِي لَا أَتْلِفُ مِنْهُ شَيْئًا بَلْ أَقِيمُهُ فِي الْيَوْمِ الْآخِرِ.⁴⁰ لِأَنَّ هَذِهِ هِيَ مَشِيئَةُ الَّذِي أَرْسَلَنِي: أَنْ كُلُّ مَنْ بَرَى الْإِيْنَ وَيُؤْمِنُ بِهِ تَكُونُ لَهُ حَيَاةٌ أَبَدِيَّةٌ، وَأَنَا أَقِيمُهُ فِي الْيَوْمِ الْآخِرِ.

⁴¹ فَكَانَ الْيَهُودُ يَتَدَمَّرُونَ عَلَيْهِ لِأَنَّهُ قَالَ: أَنَا هُوَ الْخُبْزُ الَّذِي تَرَلْتُ مِنَ السَّمَاءِ،⁴² وَقَالُوا: أَلَيْسَ هَذَا هُوَ يَسُوعَ بْنُ يَوْسُفَ الَّذِي تَحْنُ غَارِفُونَ بِأَبِيهِ وَأُمِّهِ؟ فَكَيْفَ يَقُولُ هَذَا: إِنِّي تَرَلْتُ مِنَ السَّمَاءِ؟⁴³ فَاجَابَ يَسُوعُ وَقَالَ لَهُمْ: لَا تَتَدَمَّرُوا فِيمَا يَبْتَغِيكُمْ.⁴⁴ لَا يَقْدِرُ أَحَدٌ أَنْ يَقْبَلْ إِلَيَّ إِنْ لَمْ يَجْذِبْهُ الْآبُ الَّذِي أَرْسَلَنِي وَأَنَا أَقِيمُهُ فِي الْيَوْمِ الْآخِرِ.⁴⁵ إِنَّهُ مَكْتُوبٌ فِي الْأَنْبِيَاءِ: "وَيَكُونُ الْجَمِيعُ مُتَعَلِّمِينَ مِنَ اللَّهِ". فَكُلُّ مَنْ سَمِعَ مِنَ الْآبِ وَتَعَلَّمَ يَقْبَلْ إِلَيَّ.⁴⁶ لَيْسَ أَنْ أَحَدًا رَأَى الْآبَ إِلَّا الَّذِي مِنَ اللَّهِ، هَذَا قَدْ

به اراده فرستنده خود.³⁹ و اراده پدری که مرا فرستاد این است که از آنچه به من عطا کرد، چیزی تلف نکنم بلکه در روز بازپسین آن را برخیزانم.⁴⁰ و اراده فرستنده من این است که: هر که پسر را دید و بدو ایمان آورد، حیات جاودانی داشته باشد و من در روز بازپسین او را خواهم برخیزانید.

⁴¹ پس یهودیان درباره او همه می کردند زیرا گفته بود: من هستم آن نانی که از آسمان نازل شد.⁴² و گفتند: آیا این عیسی پسر یوسف نیست که ما پدر و مادر او را می شناسیم؟ پس چگونه می گوید که: از آسمان نازل شدم؟⁴³ عیسی در جواب ایشان گفت: با یکدیگر همه می کنید.⁴⁴ کسی نمی تواند نزد من آید، مگر آنکه پدری که مرا فرستاد او را جذب کند و من در روز بازپسین او را خواهم برخیزانید.⁴⁵ در انبیا مکتوب است که: همه از خدا تعلیم خواهند یافت. پس هر که از پدر شنید و تعلیم یافت نزد من می آید.⁴⁶ نه اینکه کسی پدر را دیده باشد، جز آن کسی که از جانب خداست، او پدر را دیده است.⁴⁷ آمین، آمین، به شما می گویم: هر که به من ایمان آرد، حیات جاودانی دارد.⁴⁸ من نان حیات هستم. پدران شما در بیابان من را خوردند و مردند.⁵⁰ این نانی است که از آسمان نازل شد تا هر که از آن بخورد نمیرد.⁵¹ من هستم آن نان زنده که از آسمان نازل شد. اگر کسی از این نان بخورد تا به ابد زنده خواهد ماند و نانی که من عطا می کنم جسم من است که آن را بجهت حیات جهان می بخشم.

⁵² پس یهودیان با یکدیگر خصامه کرده، می گفتند: چگونه این شخص می تواند جسد خود را به ما دهد تا بخوریم؟⁵³ عیسی بدیشان گفت: آمین، آمین، به شما می گویم: اگر جسد پسر انسان را نخورید و خون او را ننوشید، در خود حیات ندارید.⁵⁴ و هر که جسد مرا خورد و خون مرا نوشید، حیات جاودانی دارد و من در روز آخر او را خواهم برخیزانید.⁵⁵ زیرا که جسد من، خوردنی حقیقی و خون من، آشامیدنی حقیقی است.⁵⁶ پس هر که بدن مرا می خورد و خون مرا می نوشد، در من می ماند و من در او.⁵⁷ چنانکه پدر زنده مرا فرستاد و من به پدر زنده هستم، همچنین کسی که مرا بخورد او نیز به من زنده می شود.⁵⁸ این است نانی که از آسمان نازل شد، نه همچنان که

رَأَى الْآبَ.⁴⁷ الْحَقُّ، الْحَقُّ، أَقُولُ لَكُمْ: مَنْ يُؤْمِنُ بِي فَلَهُ حَيَاةٌ أَبَدِيَّةٌ.⁴⁸ أَنَا هُوَ خُبْزُ الْحَيَاةِ.⁴⁹ آتَاؤُكُمْ أَكَلُوا الْمَنِّ فِي الْبَرِّيَّةِ وَمَاتُوا. هَذَا هُوَ الْخُبْزُ النَّازِلُ مِنَ السَّمَاءِ لِكَيْ يَأْكُلَ مِنْهُ الْإِنْسَانُ وَلَا يَمُوتَ.⁵¹ أَنَا هُوَ الْخُبْزُ الْحَقُّ الَّذِي تَرَلَّ مِنَ السَّمَاءِ. إِنْ أَكَلَ أَحَدٌ مِنْ هَذَا الْخُبْزِ يَحْيَا إِلَى الْأَبَدِ، وَالْخُبْزُ الَّذِي أَنَا أُعْطِي هُوَ جَسَدِي الَّذِي أَبْذَلُهُ مِنْ أَجْلِ حَيَاةِ الْعَالَمِ.

⁵² فَخَاصَمَ الْيَهُودُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا قَائِلِينَ: كَيْفَ يَقْدِرُ هَذَا أَنْ يُعْطِيَنَا جَسَدَهُ لِتَأْكُلَ؟⁵³ فَقَالَ لَهُمْ يَسُوعُ: الْحَقُّ، الْحَقُّ، أَقُولُ لَكُمْ: إِنْ لَمْ تَأْكُلُوا جَسَدَ ابْنِ الْإِنْسَانِ وَتَشْرَبُوا دَمَهُ فَلَيْسَ لَكُمْ حَيَاةٌ فِيكُمْ.⁵⁴ مَنْ يَأْكُلْ جَسَدِي وَتَشْرَبْ دَمِي فَلَهُ حَيَاةٌ أَبَدِيَّةٌ وَأَنَا أَقِيمُهُ فِي الْيَوْمِ الْآخِرِ.⁵⁵ لِأَنَّ جَسَدِي مَأْكُلٌ حَقٌّ وَدَمِي مَشْرَبٌ حَقٌّ.⁵⁶ مَنْ يَأْكُلْ جَسَدِي وَتَشْرَبْ دَمِي يَبْنِ فِيَّ وَأَنَا فِيهِ.⁵⁷ كَمَا أَرْسَلَنِي الْآبَ الْحَقُّ وَأَنَا حَقٌّ بِالْآبِ قَمَنْ يَأْكُلْنِي فَهُوَ يَحْيَا بِي. هَذَا هُوَ الْخُبْزُ الَّذِي تَرَلَّ مِنَ السَّمَاءِ، لَيْسَ كَمَا أَكَلَ آتَاؤُكُمْ الْمَنِّ وَمَاتُوا، مَنْ يَأْكُلْ هَذَا الْخُبْزَ قَائِمًا يَحْيَا إِلَى الْأَبَدِ.⁵⁹ قَالَ هَذَا فِي الْمَجْمَعِ وَهُوَ يُعْلَمُ فِي كَفَرَتَا حَوْمَ.

يسوع يتحدّى تلاميذه

⁶⁰ فَقَالَ كَثِيرُونَ مِنْ تَلَامِيذِهِ إِذْ سَمِعُوا: إِنَّ هَذَا الْكَلَامَ صَعْبٌ، مَنْ يَقْدِرُ أَنْ يَسْمَعَهُ؟⁶¹ فَعَلِمَ يَسُوعُ فِي نَفْسِهِ أَنَّ تَلَامِيذَهُ يَتَدَمَّرُونَ عَلَى هَذَا فَقَالَ لَهُمْ: أَهَذَا يُغَيِّرُكُمْ؟ كَيْفَ إِنْ رَأَيْتُمْ ابْنَ الْإِنْسَانِ صَاعِدًا إِلَى حَيْثُ كَانَ أَوْ لَا؟⁶³ الرُّوحُ هُوَ الَّذِي يُحْيِي، أَمَّا الْجَسَدُ فَلَا يُعِيدُ سَيِّئًا. الْكَلَامُ الَّذِي أَكَلْتُمْ بِهِ هُوَ رُوحٌ وَحَيَاةٌ.⁶⁴ وَلَكِنْ مِنْكُمْ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ، لِأَنَّ يَسُوعَ مِنَ الْبَدْءِ عَلِمَ مَنْ هُمْ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ وَمَنْ هُوَ الَّذِي يُسَلِّمُهُ،⁶⁵ فَقَالَ: لِهَذَا قُلْتُ لَكُمْ إِنَّهُ لَا يَقْدِرُ أَحَدٌ أَنْ يَأْتِيَ إِلَيَّ إِنْ لَمْ يُعْطَ مِنْ أَبِي.

⁶⁶ مِنْ هَذَا الْوَقْتِ رَجَعَ كَثِيرُونَ مِنْ تَلَامِيذِهِ إِلَى الْوَرَاءِ وَلَمْ يَعُودُوا يَمَسُّونَ مَعَهُ.⁶⁷ فَقَالَ يَسُوعُ لِلْأَنْثِيِّ عَشْرَ: أَلَعَلَّكُمْ أَنْتُمْ أَيْضًا تُرِيدُونَ أَنْ تَمُضُوا؟⁶⁸ فَأَجَابَهُ سِمْعَانُ بُطْرُسُ: يَا رَبِّ، إِلَى مَنْ تَذْهَبُ؟ كَلَامُ الْحَيَاةِ الْأَبَدِيَّةِ عِنْدَكَ، وَنَحْنُ قَدْ آمَنَّا وَعَرَفْنَا أَنَّكَ أَنْتَ الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ الْحَقِّ.⁷⁰ أَجَابَهُمْ يَسُوعُ: أَلَيْسَ أَنِّي أَنَا اخْتَرْتُكُمْ الْإِنْتِي عَشْرَ وَوَاوَدْتُ مِنْكُمْ شَيْطَانًا؟⁷¹ قَالَ عَنْ يَهُودَا سِمْعَانَ الْإِسْخَرْيُوطِيِّ، لِأَنَّ هَذَا كَانَ مُزْمَعًا أَنْ يُسَلِّمَهُ وَهُوَ وَاجِدٌ

پدران شما من را خوردند و مردند؛ بلکه هر که این نان را بخورد تا به ابد زنده ماند.⁵⁹ این سخن را وقتی که در کفرناحوم تعلیم می‌داد، در کنیسه گفت.

شاگردان عیسی را ترک می‌کنند

⁶⁰ آنگاه بسیاری از شاگردان او چون این را شنیدند گفتند: این کلام سخت است! که می‌تواند آن را بشنود؟⁶¹ چون عیسی در خود دانست که شاگردانش در این امر همه می‌کنند، بدیشان گفت: آیا این شما را لغزش می‌دهد؟⁶² پس اگر پسر انسان را ببیند که به جایی که اوّل بود صعود می‌کند چه؟⁶³ روح است که زنده می‌کند و اما از جسد فایده‌ای نیست. کلامی که من به شما می‌گویم، روح و حیات است.⁶⁴ ولیکن بعضی از شما هستند که ایمان نمی‌آورند. زیرا که عیسی از ابتدا می‌دانست کیانند که ایمان نمی‌آورند و کیست که او را تسلیم خواهد کرد.⁶⁵ پس گفت: از این سبب به شما گفتم که کسی نزد من نمی‌تواند آمد مگر آنکه پدر من، آن را بدو عطا کند.

گواهی پطرس درباره عیسی

⁶⁶ در همان وقت بسیاری از شاگردان او برگشته، دیگر با او همراهی نکردند.⁶⁷ آنگاه عیسی به آن دوازده گفت: آیا شما نیز می‌خواهید بروید؟⁶⁸ شمعون پطرس به او جواب داد: خداوند، نزد که برویم؟ کلمات حیات جاودانی نزد تو است.⁶⁹ و ما ایمان آورده و شناختیم که تو مسیح پسر خدای حی هستی.⁷⁰ عیسی بدیشان جواب داد: آیا من شما دوازده را برگزیدم و حال آنکه یکی از شما ابلیسی است؟⁷¹ و این را درباره یهودا پسر شمعون اسخریوطی گفت، زیرا او بود که می‌بایست تسلیم کننده وی بشود و یکی از آن دوازده بود.